

לונדון, 10.10.35

Holnütz
31, rue des Petites-Écuries
Paris 17

ליכטנשטיין יקירי -

מסלח לי האיחוד בחשובתי. אני אחיה בפריס רק בדרכי
לארץ. לא אוכל לעזוב לונדון לפני 18 לח"צ. חיש לך אפשרות
לבוא הנה? אם לא אולי תכתוב לי בפרוטרוש את השיחה ושם האיש?
מתי אתה חוזר לארץ ומי יפלא מקומך? בלי כמלא מקום
אינך יכול לנסוע. אני מצרף כאן רשימה קצרה על שיחה עם קסקלינו.
כשאתה בפריס אדון עם החלוצ על העניין שהביא לי קסקלינו. הוא
כנראה אינו מרוצה מהחלוצ.

בשבוע הבא תחקיים פגישה בינינו ובין הממשלה
(מלקולם מקדונלד, הנציב ופקירי משרד הסוֹבֵּבוֹח). המצב הקולמי
אינו כדבע לטובתנו. ואם כי איני חושש למלחמה בין אנגליה
ואיטליה, אולם גם חשש המלחמה כבר מוזיק לנו.

שלום לחברים

שלך

ד. בן-גוריון

באו אצלי הנריקס וגרונמן. איך יתכן הדבר שיהודי
א"י אשר נעזרו ע"י הגולה יבגדו עכשיו בם, ובמקום לעזור לחרם
יסייעו למסחר גרמניה. אמרתי להם שקודם כל אני שולל את חובת
התודה שהם מטילים עלינו. כאחד מיהודי א"י אני מוחה נגד
תביעת התודה. לא קיבלתי שום עזרה ממי שהוא, יהודי הגולה
עזרו לעצמם, לחלק מעצמם להינצל מהגולה. אני יהודי כמוהם,
והיותי אר"י אינה נוטלת כלום משייכותי לעם היהודי. ואשר
לגרמניה - חובתנו הראשונה כיהודים היא להציל את אחינו מחרפת
גרמניה - וכל מה שנוכל לעשות למען הוצאתם מתופת זה נעשה,
וחובה זו קודמת לכל דבר אחר.

כששמעו זאת קמו והודיעו שאין להם יותר מה לעשות.
אולם השיחה נמשכה בכל זאת בעמידה. הנריקס אמר שאינו מתנגד
שיהודי גרמניה יוציאו רכושם, אבל הוא דורש שלא יכנס כסף
לגרמניה. אמרתי שאני מסכים לכך, אולם שום דבר לא יעמוד בפני
הצורך להציל יהודי גרמניה ורכושם.

- בצהרים שיחה ארוכה עם אנדריוס - היו גם דוב
ולוריה. הוא אמר שדיברו אחר על עניני קרקע רומין, חנקין,
שרחוק, סמילנסקי, עכשיו אני. היש קשר בין כל אלה ומה קשרי
אתם. אמרתי לו ששלושת הראשונים ואני זה היינו הך. בדבר
הנגב אמר שדרשו ממנו "עזרה מוסרית". אמרתי לו שאין זו הדרישה
שלנו מהממשלה. בנגב אנו רוצים שני דברים: א) אפשרויות
והקלות לחקירה הידרוגרפית, חפ"י 1503205 סכרים, ב) הבטחה

שאם נמצא טיס תנתן לנו האדמה לאחר שנפצה במידה מספקת, במתן אדמה או באופנים אחרים, את הערבים שיש להם זכויות בשטחים ההם. שאלני לאילו שטחים אני מתכוון. אמרתי: א) שטח כרנב 400.000 דונם, 2) החלק הדרומי של ודי ערבה עד עקבה, רבע מיליון, 3) בין באר שבע ואל חפיר, ד) בין באר שבע ועזה. בשני השטחים האחרונים אין לי עדין הצעה מסוימת, אבל נחקור בקרוב. הוא אמר שלדעתו תסכים לכך הממשלה.

הוא התאונן שכל הזמן לא ניתנה חשובה מהסוכנות ומחנקין בשאלת הקרקע בכלל. הנציב דן עם הסוכנות, ואמרו לו שיגישו הצעה. ואין להתאונן על הממשלה כשאין לפניה שום הצעה.

אמרתי לו מלבד דרישות מסוימות ביחס לנגב ועמק הירדן אנו רוצים בתכנית כללית אשר תעשה למשל בכל עמק החוף מה שעשינו בכנרת וברגניה: השקאה ומסך אינסנסיבי אשר יאפשרו הגדלה ניכרת של הישוב החקלאי.

שאל מדוע אנו מתנגדים לחוק "היחידה". אמרתי לו שלא זוהי העזרה שהפלחים זקוקים לה, כי לעזרה זקוקים אלה שיש להם אדמה, ועם האדמה שיש להם - מצבם איום. במה תועיל להם תונה האוסרת עליהם מכירת קרקע?

מה אחה מציע - שאלני. אמרתי לו אם נסיח את הדעת

מהשאלה הפוליטית ונדון רק על חכנה הכלכלי בלבד הצעתי היא שהממשלה בהשתתפותנו ובהשתתפות אותם המנהיגים הערבים הרוצים באמת להיטיב מצב הפלחים (איי-אליה-אמר) (בלעדיהם או - הוספתי) יעשו חכנית של השקאה בכל שטח אזור החקלאי. נקח לדוגמא כפר של

200 משפחה שיש להם 50,000 דונם שאפשר להשקות. הממשלה חכשיר כל האדמה להשקעה, תכניס חרביות חדשות (מסעים וכדומה), תתן סדריכי אני נותן הכסף והממשלה - חלק מהעודף שלה. כל ערבי יקבל נגיד 30 דונם, השאר ימסר למתישבים חדשים. וכך ניטיב מצב הפלחים ונושיב עוד 1400 משפחה. איך נקבל האדמה - שאל. חמורת ההשקעה בהשקאה והשבחת המשק.

אנדריוס רשט לעצמו כל הצעותי. שאלני אם אגיש לו בכתב את ההצעה האחרונה. אמרתי לו היות שהשאלה אינה כלכלית בלבד מסוכן להציע דבר זה בכתב. אולם זה הרעיון של פיתוח שלנו. אמר שהוא מבין זאת.

בנוגע לחולה אמר שידרש הרבה כסף - או להסתלק מהעניין. הוא סבור שהערכת הנריקס נכונה. נחוץ מיליון. מלבד זה יכולים להיות עכובים מפר.

1508205